

Riktlinje för skolskjuts och elevresor

Fastställt av:	Utbildningsnämnden
Fastställandedatum:	2026-03-25
Beslutsparagraf:	§ 4
Dokumentansvarig:	Administrativ chef utbildningsförvaltningen
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	2026/72
Giltighetstid:	2026-04-01- tills vidare

Innehåll

Inledning	2
Syfte.....	2
<i>Rätt till skolskjuts enligt huvudregeln</i>	2
<i>Rätt till skolskjuts enligt tilläggsregeln</i>	3
<i>Färdvägens längd</i>	3
<i>Särskild anordnad skolskjuts i form av taxi med anledning av färdvägens längd till anvisad påstigningsplats</i>	3
<i>Trafikförhållanden</i>	3
<i>Funktionsnedsättning</i>	4
<i>Tillfällig funktionsnedsättning</i>	4
<i>Annan särskild omständighet</i>	4
<i>Val av en annan skola än anvisad skola</i>	4
<i>Olika former av skolskjuts</i>	4
<i>Praktik för elever i anpassad grundskola</i>	5
<i>Resor som inte omfattas av skolskjuts</i>	5
<i>Elevesor i enlighet med lag (1991:1110) för gymnasieelever</i>	5
Undantag	6
<i>Skolskjuts mellan fritidshem och korttidshem</i>	6
<i>Skolskjuts i enskilda undantagsfall</i>	6
<i>Oförutsedda händelser</i>	6
<i>Växelvis boende</i>	6
<i>Ansökan om skolskjuts</i>	7
<i>Handläggningstid</i>	8
<i>Förlorat eller defekt skolkort</i>	8
<i>Väntetid före och efter skolan</i>	8
<i>Tillsynsansvar</i>	8
<i>Överklagande</i>	8

Inledning

Skolskjuts är ett begrepp för kostnadsfri transport som tillhandahålls i form av skolbusskort eller taxi. Transporten sker till och från elevens folkbokföringsadress och den obligatoriska, regelbundna och schemalagda undervisningen i anvisad skola.

I enlighet med skollagen (2010:800) har elever i grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Syfte

Syftet med riktlinjen för skolskjuts är att tydliggöra de bestämmelser som finns i skollagen och vilka kriterier kommunen förhåller sig till vid bedömning av skolskjuts. Riktlinjen ska även tillse att handläggningen av skolskjuts för elever sker på ett rättssäkert och likvärdigt sätt och tydliggöra vilka bedömningskriterier som ligger till grund vid beviljande av skolskjuts.

Det möjliggör för vårdnadshavare att förstå när en elev är berättigad skolskjuts likväl när en elev inte har rätt till skolskjuts. Riktlinjen ska inte tillämpas om den strider mot rättspraxis som tillkommer efter fastställande av riktlinjen.

Rätt till skolskjuts enligt huvudregeln

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola som är folkbokförda i Ale kommun och har en lång eller olämplig väg till sin anvisade skola har rätt till skolskjuts i enlighet med skollagen (10 kap. 32§ första stycket) och riktlinjen. Elever i förskoleklass och

grundskola med särskilda behov eller med hänsyn till funktionsnedsättning kan ha rätt till kostnadsfri skolskjuts. Bedömningen om rätten till skolskjuts görs av kommunens skolskjutshandläggare utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda fallet.

Grundläggande förutsättningar vid bedömning av skolskjuts beaktas följande kriterier.

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Elevens funktionsnedsättning
- Någon annan särskild omständighet

Elev som deltar i lovskola eller har behov av extra schemalagd studietid har rätt till skolskjuts under samma förutsättningar som för ordinarie läsår.

Rätt till skolskjuts enligt tilläggsregeln

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola eller en fristående skola inom kommunen som önskar att gå i en annan skolenhet än anvisad skola, men som inte är berättigad skolskjuts enligt huvudregeln, kan beviljas

3(8)

skolskjuts om det inte medför en organisatorisk eller ekonomisk svårighet för kommunen. En förutsättning är att eleven är folkbokförd i Ale kommun.

Färdvägens längd

Elev kan ha rätt till skolskjuts vid lång eller olämplig väg till skolan om avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och anvisad skola i Ale kommun överstiger.

- Förskoleklass: 2 km
- Årskurs 1–3: 3 km
- Årskurs 4–6: 4 km
- Årskurs 7–9: 4 km

Med skolväg avses kortaste gång- eller cykelväg från elevens folkbokföringsadress till anvisad skola.

Särskild anordnad skolskjuts i form av taxi med anledning av färdvägens längd till anvisad påstigningsplats

Särskild anordnad skolskjuts kan endast beviljas om eleven går i den skola som kommunen har anvisat och om avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och anvisad påstigningsplats överstiger

- Förskoleklass: 2 km
- Årskurs 1–3: 2 km
- Årskurs 4–6: 3 km
- Årskurs 7–9: 4 km

Särskilt anordnad skolskjuts kan i vissa fall kombineras med kollektivtrafik.

Trafikförhållanden

Oavsett färdvägens längd och årskurs kan skolskjuts beviljas om trafikförhållandena bedöms som trafikfarliga. Bedömningen utförs av kommunens skolskjutshandläggare i samråd med kommunens trafikingenjör.

Samtliga utsedda trafikfarliga vägar och busshållplatser finns på kommunens hemsida.

Funktionsnedsättning

Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras av hur funktionshindret påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan. Vid bedömningen ska funktionsnedsättningen kunna tillstyrkas av elevens vårdnadshavare genom ett medicinskt utlåtande, yttrande från skolan eller elevhälsan.

Skolskjutshandläggaren avgör i varje enskilt fall om rätten till skolskjuts kan bedömas utifrån tillgängliga underlag.

Tillfällig funktionsnedsättning

Ale kommun har en kollektiv olycksfallsförsäkring för elever, barn och ungdomar i kommunen. Vid olycksfall kan eleven vara berättigad skolskjuts mellan hemmet och skolan genom försäkringsbolaget. Vårdnadshavaren ska själv kontakta försäkringsbolaget som anordnar skolskjutsen.

Vid planerad operation som innebär att eleven inte kan ta sig till och från skolan på egen hand ska vårdnadshavare ansöka om skolskjuts och tillstyrka behovet genom ett medicinskt utlåtande för den aktuella perioden.

Annan särskild omständighet

I skollagen framgår även en skyldighet för kommunen att anordna skolskjuts för elever på grund av ”annan särskild omständighet”. Skolskjuts kan beviljas i situationer som framstår som nödvändigt trots att eleven inte är berättigad skolskjuts på grund av avstånd, trafikförhållanden eller funktionsnedsättning.

Val av en annan skola än anvisad skola

För elev som önskar att gå i en annan skola än den anvisade skolan kvarstår inte rätten till skolskjuts. Dock kan kommunen anordna skolskjuts om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter. Det innebär att eleven kan ha rätt till skolskjuts vid val av en annan skola än anvisad skola om det inte medför en merkostnad för kommunen. Eleven behöver dock uppfylla kriterierna för skolskjuts till anvisad skola (Skollagen 2010:800, 9 kap.15b § andra stycket; 10 kap. 32 § andra stycket).

Olika former av skolskjuts

I Ale kommun anordnas skolskjuts i form av ordinarie linjetrafik av Västtrafik. Linjetrafiken är öppen för allmänheten.

Ifall en elev inte kan åka med den ordinarie linjetrafiken kan särskild anordnad skolskjuts i form av taxi beviljas. Särskild anordnad skolskjuts beviljas endast elever i anvisad skola med avsaknad av linjetrafik, långt avstånd till närmaste busshållplats eller andra särskilda omständigheter.

I undantagsfall kan föräldraskjuts beviljas om eleven uppfyller kraven för särskild anordnad skolskjuts men inte kan nyttja kommunens transportmedel. Föräldraskjutsen innebär att vårdnadshavare har ansvaret för att anordna elevens transport mellan hemmet och skolan mot en retroaktiv ersättning.

Kommunens skolskjutshandläggare beslutar om föräldraskjuts är aktuellt. Vid föräldraskjuts betalas en ersättning per kilometer ut som motsvarar den skattefria delen av den kommunal reseersättningen.

Praktik för elever i anpassad grundskola

Skolskjuts kan beviljas för elever i anpassad grundskola under sista läsåret inför övergång/praktik till anpassad gymnasieskola.

Resor som inte omfattas av skolskjuts

Ale kommun beviljar inte skolskjuts till kommungränsen, skolskjuts avser resor mellan hemmet och skolan där utbildningen bedrivs.

Resor under skoldagen omfattas inte av bestämmelserna för skolskjuts enligt skollagen. Exempel på sådan tillfällen är när ämneslektioner, prao eller modersmålsundervisning sker på andra skolenheter än hemskolan under skoldagen, som inte är i anslutning till skoldagens början eller slut.

Elevresor i enlighet med lag (1991:1110) för gymnasieelever

Hemkommunen är skyldig att svara för kostnaderna för dagliga resor mellan bostaden och skolan för en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395) och skollagen 29 kap. 6 § skollagen (2010:800).

Gymnasieelever som är folkbokförda i Ale kommun är berättigade till elevresor i form av ett västrafikkort, oavsett avstånd mellan folkbokföringsadress och skola.

För elever som av olika skäl, inte har möjlighet att resa med kollektivtrafik, kan kontant resebidrag beviljas med ett belopp om högst 1/30 av prisbasbeloppet per kalendermånad.

För att resebidrag ska kunna prövas krävs att en särskild ansökan lämnas in för individuell bedömning i enlighet med Skollagen (2010:1250).

Observera att elev som får inackorderingstillägg inte samtidigt kan beviljas elevresebidrag från Ale kommun.

Undantag

Skolskjuts mellan fritidshem och korttidshem

Om en elev placeras på en skolenhet av huvudman utifrån särskilda skäl och innehar en fritidshemsplacering, kan eleven beviljas skolskjuts från fritidshemmet och hem eller från hemmet till fritidshem vid obligatoriska och schemalagda undervisningsdagar.

Elev placerad i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola kan beviljas skolskjuts till och från korttidshem i samband med obligatorisk och schemalagd undervisning. Skolskjutsen beviljas endast i direkt anslutning till skoldagens början och slut, mellan hemmet eller korttidsboendet och skolan.

Skolskjuts kan aldrig beviljas från korttidsboendet och hem.

Skolskjuts i enskilda undantagsfall

Elever i grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola kan i undantagsfall beviljas skolskjuts även om det innebär organisatoriska eller ekonomiska svårigheter, om det föreligger särskilda omständigheter i det enskilda ärendet. Avsteg kan göras i enskilda fall från de krav som ska vara uppfyllda för beviljande av skolskjuts.

Oförutsedda händelser

Skolskjuts kan komma att ställas in om det bedöms att fordonet inte kan framföras på ett trafiksäkert sätt. Med anledning av bland annat väderförhållanden, vägunderlag eller dylikt.

Växelvis boende

Skolskjuts kan beviljas vid gemensam vårdnad och växelvis boende. Grundförutsättningen är att eleven är folkbokförd i Ale kommun och går i anvisad skola, samt regelbundet och varaktigt under sin skoltid bor lika mycket hos båda sina föräldrar. En elev som emellertid väljer en annan skola i Ale kommun än den som kommunen anvisat, kan beviljas kostnadsfritt skolkort som vid val av annan skola

Utifrån villkoren ovan, bedöms rätten till skolskjuts utifrån båda föräldrarnas folkbokföringsadresser. Skolskjuts kan således beviljas från en eller båda föräldrarnas adresser. Skolskjuts vid växelvis boende beviljas inte vid till exempel kortvariga, spontana eller enstaka övernattningsar.

Ansökan om skolskjuts

I regel gäller stadiebeslut för skolskjuts och elevresor. Det innebär att beslutet omfattar ett helt skolstadium, om inget annat anges. I vissa fall kan beslutet i stället vara tidsbegränsat genom en fast tidsbestämmelse.

Ansökan görs inför varje skolstadium eller vid behov under pågående läsår. Ett stadiebeslut gäller för hela stadiet och omprövas därför inte årligen. För gymnasiet tillämpas också stadiebeslut, vilket innebär att ansökan ska göras inför årskurs 1. Beslutet gäller därefter för hela gymnasietiden, förutsatt att inga förändringar sker som påverkar elevens rätt till skolskjuts eller elevresa.

För grundskoleelever gäller stadiebeslut för respektive skolstadium:

- Förskoleklass
- Årskurs 1–3
- Årskurs 4–6
- Årskurs 7–9

Ansökan ska lämnas via kommunens e-tjänst. Elev eller vårdnadshavare som saknar Bank-ID eller elever med skyddade personuppgifter ska i stället använda avsedd blankett som finns hos kommunens Kontaktcenter.

Ansökan om kostnadsfri skolskjuts kan göras när som helst under läsåret. För att säkerställa att skolskjuts kan tillhandahållas från och med terminsstart ska ansökan inkomma inom den tidsfrist som fastställs under ansökningsperioden.

7(8)

Vid byte av skolenhet, stadiövergång eller ändrad folkbokföringsadress gör kommunen en ny prövning av elevens rätt till skolskjuts. Ny ansökan krävs vid skolbyte, stadiöbyte, inflyttning, flytt inom kommunen eller andra förändrade omständigheter som kan påverka rätten till skolskjuts eller elevresa.

En individuell bedömning görs av alla inkomna ansökningar. Vid bedömningen beaktas de skäl som framkommit i ansökan, och beslut om skolskjuts kan beviljas eller avslås i enlighet med skollagen och bestämmelserna i riktlinjen.

Handläggningstid

Kommunen har en skyldighet att individuellt pröva varje inkommen ansökan. Om ansökan är korrekt ifylld är handläggningstiden mellan 5–10 arbetsdagar. Vid terminsstarten kan det uppstå längre handläggningstider.

Handläggningstiden gäller även vid förändring av schema under läsårets gång. Leverantören har i sin tur en handläggningstid på ungefär en vecka.

Förlorat eller defekt skolkort

Skolkortet är personligt och en värdehandling.

Vid förlorat eller skadat skolkort ska en anmälan om ersättningskort göras via kommunens e-tjänst eller blankett.

Vid ansökan om ett ersättningskort debiteras elever i åk 4–9 en administrativ avgift på 212 kr inklusive moms.

Om kortet är intakt men defekt och inte fungerar debiteras ingen administrativ avgift. Dock behöver kortet lämnas in till skolexpeditionen eller till Kontaktcenter i samband med ansökan om ersättningskort. Det nya skolkortet levereras inom en vecka till skolexpeditionen.

Väntetid före och efter skolan

Skolskjuts ska organiseras så att elevens väntetid före skoldagen inte överstiger 30 minuter och efter skoldagens slut inte överstiger 60 minuter.

Hänsyn till väntetiden kan bedömas i enskilda fall.

Tillsynsansvar

Ansvar under resan mellan hemmet och skola är delad mellan elev, vårdnadshavare, kommun, väghållare och upphandlad leverantör.

Vårdnadshavarens ansvar är att lära eleven att åka med kollektivtrafik.

Om eleven missar skolskjutsen åligger ansvaret hos vårdnadshavare att tillse att eleven kommer till skolan.

Busschauffören eller taxichauffören ansvarar för att eleven transporteras till och från skolan på ett säkert sätt. Skolenheten ansvarar för tillsynen av eleven under hela skoldagen och ska se till att de yngre eleverna kommer i tid till taxin eller bussen efter avslutad skoldag.

Överklagande

Beslut om skolskjuts för elev som går i kommunens anvisade grundskola eller anpassad grundskola kan överklagas genom förvaltningsbesvär, enligt 40–48 §§ förvaltningslagen (2017:900). Överklagandet ska ställas till Förvaltningsrätten men skickas eller lämnas till Ale kommuns Utbildningsförvaltning, inom tre veckor från den dag då klagande mottagit beslutet.

En sådan överklagan innebär att domstolen prövar både om beslutet är skäligt och lämpligt.

Avslag om skolskjuts för elev som har valt att gå i en annan grundskola eller anpassad grundskola än där kommunen skulle ha placerat dem, överklagas genom laglighetsprövning direkt till Förvaltningsrätten.

Laglighetsprövning innebär att domstolen prövar om beslutet strider mot någon lag eller författning.

Ett överklagande ska vara skriftligt. För att överklagandet ska kunna prövas måste överklagandet ha inkommit till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollets justering tillkännagavs på kommunens anslagstavla.